

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

ХНПУ імені Г. С. Сковороди

від 06.01.2026 протокол № 1

Володимир Володимир БОРИСОВ

ПРОГРАМА

підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт базової середньої освіти

**«ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ
ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»**

Розробник (и): Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди (Собченко Тетяна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди).

Напрямок підвищення кваліфікації: Цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти

Розроблено на основі типової програми: Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 904. URL: https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності. Наказ МОН України від 18.12.2024 № 1759 (30 год) URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-z-akademichnoi-dobrochesnosti>

Термін дії програми: з 06.01.2026 до 31.12.2030 року.

Рецензенти:

Васильєва Світлана – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри освітології та інноваційної педагогіки Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди;

Мокляк Володимир – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та андрагогіки Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Програму укладено відповідно до положень законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», постанов Кабінету Міністрів України, зокрема № 800 від 21 серпня 2019 року (зі змінами), Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988, професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (наказ МОН України від 29.08.2024 № 1225), інших нормативно-правових актів у сфері освіти.

Стрімкий розвиток цифрових технологій, цифровізація освітнього середовища та трансформація сучасної школи відповідно до вимог Нової української школи зумовлюють необхідність оновлення професійних компетентностей педагогічних працівників. Учні базової середньої освіти навчаються в умовах інформаційного суспільства, що потребує від учителя не лише предметної майстерності, а й здатності ефективно застосовувати цифрові інструменти для організації освітнього процесу, формування ключових компетентностей та розвитку цифрової грамотності.

Цифрові технології стають важливою складовою педагогічної діяльності, оскільки вони розширюють можливості диференціації та індивідуалізації навчання, сприяють підвищенню мотивації учнів, забезпечують гнучкість та інтерактивність освітнього процесу. Водночас сучасні виклики, зокрема дистанційне та змішане навчання, використання відкритих освітніх ресурсів, забезпечення академічної доброчесності в цифровому середовищі тощо, вимагають від учителів уміння критично та безпечно працювати з сучасними цифровими технологіями.

Як результат, підвищення кваліфікації педагогів у сфері цифрової педагогіки є ключовою умовою забезпечення якості освіти, професійної мобільності вчителя, його здатності впроваджувати інноваційні методи навчання відповідно Державним стандартам базової середньої освіти. Програма спрямована на розвиток цифрової компетентності вчителів, їхню готовність ефективно використовувати цифрові інструменти в організації навчання, оцінюванні, комунікації та професійному розвитку.

Цільова група: вчителі закладів загальної середньої освіти, які реалізують Державний стандарт базової середньої освіти.

Обсяг (тривалість): 30 годин – 1 кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Особливості реалізації програми: Програма реалізується цілісно у вигляді короткострокового курсу-інтенсиву впродовж одного тижня в синхронному

режимі й передбачає гнучкі форми навчання, що забезпечує безпеку, доступність та ефективність навчання для керівників закладів освіти в різних регіонах, включно з прифронтовими. Заняття поєднують інтерактивні лекції, практичні кейси й обговорення, що сприяє засвоєнню знань і їх практичному застосуванню. Програма відповідає чинному законодавству України й гарантує офіційне підтвердження результатів підвищення кваліфікації.

Форма (форми) навчання: дистанційна (онлайн) із використанням технологій відеоконференцій та інтерактивних платформ; за можливості й безпечних умов – очна або змішана форма.

Мета підвищення кваліфікації: є розвиток і вдосконалення цифрової компетентності слухачів, формування здатності до усвідомленого, безпечного, етичного та педагогічно обґрунтованого використання цифрових технологій і нейромереж у професійній діяльності, проєктування цифрового освітнього середовища та застосування цифрових інструментів для підвищення якості освітнього процесу, індивідуалізації навчання й власного професійного розвитку в умовах цифрової трансформації освіти.

Завдання підвищення кваліфікації:

- сформувати розуміння сутності, структури та функцій цифрового (електронного) освітнього середовища закладу базової середньої освіти;
- ознайомити з сучасними трендами цифрової трансформації освіти та основними ризиками цифровізації освітнього процесу;
- розвинути здатність педагогів добирати й застосовувати цифрові інструменти та електронні освітні ресурси відповідно до освітніх цілей і умов навчання;
- сформувати практичні навички використання цифрових сервісів для формуального оцінювання, зворотного зв'язку та аналізу навчального прогресу учнів;
- сприяти опануванню можливостей нейромереж як допоміжного інструменту в підготовці навчальних матеріалів, плануванні уроків та індивідуалізації навчання;
- забезпечити усвідомлення вимог інформаційної безпеки, захисту персональних даних, цифрового етикету й академічної доброчесності в освітньому процесі.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться.

Програма підвищення кваліфікації сприяє вдосконаленню релевантних компетентностей, передбачених професійним стандартом «Вчитель закладу

загальної середньої освіти», затвердженим наказом Міністерства освіти та науки України від 29 серпня 2024 року № 1225):

A2. Предметно-методична компетентність:

– A2.1. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, визначених державними стандартами освіти;

– A2.2. Здатність формувати і розвивати в здобувачів освіти ключові компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти;

– A2.4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку здобувачів освіти.

A3. Інформаційно-цифрова компетентність:

– A3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності;

– A3.2. Здатність ефективно використовувати наявні та створювати (за потреби) нові електронні (цифрові) ресурси);

– A3.3. Здатність використовувати цифрові технології в освітньому процесі.

Очікувані результати підвищення кваліфікації.

За результатами опанування Програми підвищення кваліфікації слухач/слухачка курсів має:

–розуміти сутність і структуру цифрового (електронного) освітнього середовища закладу базової середньої освіти;

–інтерпретувати сучасні тренди цифрової трансформації освіти та усвідомлювати ризики цифровізації освітнього процесу;

–застосовувати цифрові інструменти та електронні освітні ресурси відповідно до мети, змісту й умов навчання;

–використовувати цифрові сервіси для формувального оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії навчання учнів;

–застосовувати нейромережі як допоміжний інструмент у підготовці навчальних матеріалів і плануванні уроків;

–дотримуватися вимог інформаційної безпеки, захисту персональних даних, цифрового етикету та академічної доброчесності;

–здійснювати аналіз ефективності використання цифрових освітніх ресурсів і даних про навчальний прогрес учнів;

–виявляти маніпулятивний, недостовірний або шкідливий цифровий контент та критично оцінювати цифрові джерела інформації;

–проектувати цифрове освітнє середовище класу й розробляти педагогічні рішення для індивідуалізації та диференціації навчання з використанням цифрових інструментів і нейромереж;

–демонструвати позитивне та вмотивоване ставлення до впровадження цифрових інновацій, відкритість до змін і готовність до цифрової трансформації.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації: оцінювання результатів підвищення кваліфікації здійснюють із метою визначення рівня сформованості компетентностей і досягнення слухачами очікуваних результатів навчання за програмою. Оцінювання передбачає поєднання формувального та підсумкового контролю, базується на принципах прозорості, об'єктивності, добросовісності й орієнтації на постійне професійне зростання.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації. Оцінювання базується на засадах компетентнісного підходу. Оцінювання здійснюється з метою визначення рівня сформованості знань, умінь, компетентностей та готовності педагогічних працівників ефективно застосовувати цифрові технології у професійній діяльності. Процес оцінювання є поєднанням формувального та підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами діяльності

Компонент оцінювання	Вид діяльності	Максимальна кількість балів	Критерії оцінювання
Поточне оцінювання	Участь у дискусіях, аналізуванні ситуацій, обговоренні практичних кейсів, виконання практичних завдань, зокрема що передбачає використання цифрових освітніх ресурсів	42 (14 занять по 3 бали)	Активність, ініціативність, аргументованість відповідей, здатність формулювати власну позицію, толерантність, уміння вести діалог, уміння узагальнювати, самостійність, креативність
Модульне оцінювання	Тести за змістом кожного модуля	16 (1 питання по 1 балу, 4 питання по 2 бали з кожного модуля)	1 правильна відповідь – 1 бал; 1 питання з кожного модуля. 1 правильна відповідь – 2 бали; 4 питання 3

			кожного модуля
Підсумкове оцінювання	Тести за змістом Програми	40 (20 питань по 2 бали)	1 правильна відповідь – 2 бали; 20 питань за всіма темами Програми
Разом		100	

Для отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації слухач/слухачка має накопичити не менше 60 балів.

Рівні досягнення:

– зараховано – слухач продемонстрував досягнення основних результатів навчання, підтвердив сформованість компетентностей, передбачених програмою (60 і більше балів);

– не зараховано – результати навчання не підтверджено (59 і менше балів).

Шкала оцінювання результатів

Сума балів	Рівні досягнення	Результат у свідоцтві
60 – 100	слухач продемонстрував досягнення основних результатів навчання, підтвердив сформованість компетентностей, передбачених Програмою	Зараховано
1 – 59	результати навчання не підтверджено	Зараховано

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво про підвищення кваліфікації обсягом 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Вартість: група 10 осіб – 832 грн

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
МОДУЛЬ 1. Цифрова компетентність педагога та цифрове освітнє середовище базової середньої школи					
Тема 1.1. Цифрове освітнє середовище закладу освіти: можливості, виклики та педагогічні рішення	2	2	1	—	5
Тема 1.2. Безпека, етика та відповідальна поведінка в цифровому просторі учасників освітнього процесу	1	2	1	—	4
Тема 1.3. Критичне мислення в цифрову епоху: протидія маніпуляціям, пропаганді та фейкам	1	2	1	—	4
Разом за модулем	4	6	3	—	13
МОДУЛЬ 2. Практика застосування цифрових інструментів у педагогічній діяльності					
Тема 2.1. Електронні освітні ресурси та цифрові інструменти в роботі вчителя: добір, використання, оцінювання ефективності	2	2	1	-	5
Тема 2.2. Можливості нейромереж у педагогічній діяльності.	1	4	1	—	6
Тема 2.3. Створення освітнього	1	2	1	—	4

цифрового контенту					
Разом за модулем	4	8	3	—	15
Підсумкові заходи				2	2
Усього	8	14	6	2	30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1. Цифрова компетентність педагога та цифрове освітнє середовище базової середньої школи

Тема 1.1. Цифрове освітнє середовище закладу освіти: можливості, виклики та педагогічні рішення

Ключові питання теми. Тренди цифрової трансформації освіти. Нормативно-правові засади використання цифрових технологій у системі освіти України. Цифрова компетентність педагога: структура, рівні, міжнародні та національні рамки (DigCompEdu). Професійне зростання педагога в цифровому середовищі. Сутність і структура електронного (цифрового) освітнього середовища. Переваги та ризики цифровізації навчання. Роль учителя в проектуванні та підтримці цифрового освітнього простору.

Тема 1.2. Безпека, етика та відповідальна поведінка в цифровому просторі учасників освітнього процесу

Ключові питання теми. Захист персональних даних і цифрових пристроїв. Безпечне використання електронних освітніх ресурсів. Правила онлайн-спілкування та цифровий етикет. Формування культури відповідальної поведінки учнів в інтернеті. Онлайн едукації та інформаційна безпека для учасників освітнього процесу.

Тема 1.3. Критичне мислення в цифрову епоху: протидія маніпуляціям, пропаганді та фейкам.

Ключові питання теми. Маніпуляційні технології в інтернет-середовищі. Інформаційна та медіаграмотність. Оцінювання достовірності цифрових джерел. Формування навичок критичного аналізу інформації в учнів.

МОДУЛЬ 2. Практичне застосування цифрових інструментів у педагогічній діяльності

Тема 2.1. Електронні освітні ресурси та цифрові інструменти в роботі вчителя: добір, використання, оцінювання ефективності

Ключові питання теми. Класифікація та призначення електронних освітніх ресурсів. Добір і модифікація ресурсів з урахуванням віку, потреб і умов навчання. Цифрові інструменти оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії. Використання даних про навчальний прогрес для прийняття педагогічних рішень. Авторське право, академічна доброчесність і законодавчі вимоги України.

Тема 2.2. Можливості нейромереж у педагогічній діяльності

Ключові питання теми. Ризики, обмеження та міфи щодо нейромереж в освіті. Нейромережі як інструмент сучасного та творчого вчителя. Індивідуалізація та диференціація навчання за допомогою нейромереж. Нейромережі у підготовці та проведенні уроків. Нейромережі у професійному розвитку вчителя.

Тема 2.3. Створення освітнього цифрового контенту

Ключові питання теми. Планування й підготовка уроків із використанням цифрових інструментів. Мультимедійні ресурси, симуляції, візуалізація, інтерактивні вправи. Використання онлайн-дошок, інтерактивних дощок, сервісів для колаборації та комунікації. Спрощення рутинної роботи вчителя за допомогою цифрових інструментів.

3.1. Орієнтовний перелік практичних завдань

1. Проаналізувати власний рівень цифрової компетентності за рамкою DigCompEdu (визначити сильні сторони; окреслити зони професійного зростання; сформулювати 2–3 індивідуальні цілі цифрового розвитку).
2. Розробити схему цифрового освітнього середовища (інструменти, платформи, канали комунікації), що використовується або планується в: класі/предметі/закладі освіти.
3. Визначити потенційні ризики цифровізації (безпекові, етичні, психолого-педагогічні) у власній практиці та запропонувати шляхи їх мінімізації.
4. Створити інфографіку до теми «Правила безпечної поведінки учнів в інтернеті» або «Кодекс цифрового етикету класу».
5. На основі аналізу запропонованих матеріалів (новина, відео, сайт, пост) визначити ознаки маніпуляції або фейку; оцінити надійність джерела; запропонувати запитання для формування критичного мислення учнів.
6. Оцінка електронного освітнього ресурсу за критеріями: відповідність навчальній меті; вікова доцільність; доступність і безпека; ефективність для досягнення результатів навчання.
7. Розробити мініпроект та презентувати його (приклад мотивації навчально-пізнавальної діяльності/рефлексії тощо) для учнів із використанням цифрових інструментів.
8. Розробити приклад організації групової роботи учнів на інтерактивній дошці Padlet або іншій.

9. Продемонструвати приклад використання нейромережі для: підготовки фрагмента уроку; створення диференційованих завдань; пояснення складної теми простими словами тощо.
10. Розробити фрагмент цифрового навчального матеріалу: інтерактивну вправу/візуалізацію/мультимедійний супровід уроку з дотриманням авторського права й академічної доброчесності.

3.2. Орієнтовний перелік питань для самостійного опрацювання

МОДУЛЬ 1. Цифрова компетентність педагога та цифрове освітнє середовище

1. Що таке цифрове (електронне) освітнє середовище закладу освіти та які його основні структурні компоненти?
2. Які сучасні тренди цифрової трансформації освіти впливають на діяльність учителя базової середньої школи?
3. Які нормативно-правові документи України регламентують використання цифрових технологій в освітньому процесі?
4. У чому полягає цифрова компетентність педагога відповідно до рамки DigCompEdu та які її рівні?
5. Як цифрове середовище сприяє професійному зростанню й самоосвіті вчителя?
6. Які переваги та ризики цифровізації навчання для учнів різного віку?
7. Якою є роль учителя в проєктуванні, впровадженні та підтримці цифрового освітнього простору?
8. Які загрози цифровій безпеці можуть виникати в освітньому процесі та як їх попереджати?
9. Як забезпечити захист персональних даних учнів і педагогів під час використання цифрових сервісів?
10. Які правила цифрового етикету доцільно впроваджувати в онлайн-спілкуванні з учнями, батьками та колегами?

МОДУЛЬ 2. Практичне застосування цифрових інструментів у педагогічній діяльності

11. Які види електронних освітніх ресурсів доцільно використовувати в базовій середній школі?
12. За якими критеріями слід добирати цифрові освітні ресурси з урахуванням віку та освітніх потреб учнів?
13. Як оцінити ефективність цифрового ресурсу для досягнення конкретних навчальних цілей?

14. Які цифрові інструменти найбільш ефективні для формувального оцінювання та надання зворотного зв'язку?
15. Як використовувати дані, згенеровані цифровими сервісами, для прийняття педагогічних рішень?
16. Які можливості нейромереж у підготовці та проведенні уроків?
17. Як нейромережі можуть сприяти індивідуалізації та диференціації навчання?
18. Які ризики, обмеження та етичні виклики пов'язані з використанням нейромереж в освіті?
19. Як дотримуватися принципів академічної доброчесності та авторського права під час створення цифрового контенту?
20. Які цифрові інструменти допомагають оптимізувати рутинну роботу вчителя та запобігти професійному вигоранню?

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>.
2. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
3. Професійний стандарт «Керівник (директор) закладу загальної середньої освіти», затверджений наказом Міністерства економіки України від 17 вересня 2021 року № 568-21. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2021/09/22/Nakaz-568-zatverdzh.standartu.keriv.22.09.pdf>
4. Типова програма підвищення кваліфікації вчителів закладів загальної середньої освіти, які впроваджують новий Державний стандарт базової середньої освіти. Наказ МОН України від 12.10.2022 № 904. URL: https://rada.info/upload/users_files/44950214/201728af13d92460d8ed85c99c33c4c2.pdf
5. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності. Наказ МОН України від 18.12.2024 № 1759 (30 год) URL: <https://mon.gov.ua/npa/pr-o-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-pratsivnykiv-zakladiv-zahalnoi-serednoi-osvity-z-akademichnoi-dobrochesnosti>
6. Кабінет Міністрів України. Розпорядження від 2 грудня 2020 р. № 1556-р «Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

7. Національна стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні 2021-2030. (ред. 2021). Київ. [Електронний ресурс]. URL: https://wp.oecd.ai/app/uploads/2021/12/Ukraine_National_Strategy_for_Development_of_Artificial_Intelligence_in_Ukraine_2021-2030.pdf
8. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : Наказ від 29.08.2024 № 1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
9. Про інструктивно-методичні рекомендації щодо викладання навчальних предметів / інтегрованих курсів у закладах загальної середньої освіти у 2025/2026 навчальному році. Міністерство освіти і науки. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-instruktyvno-metodychni-rekomendatsii-shchodo-vykladannia-navchalnykh-predmetiv-intehrovanykh-kursiv-u-zakladakh-zahalnoi-serednoi-osvity-u-20252026-navchalnomu-rotsi>.
10. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р : станом на 22 серп. 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-r#Text> (дата звернення: 23.10.2025).
11. Програма великої трансформації «Освіта 4.0: український світанок». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/2022/12/10/Osvita-4.0.ukrayinskyy.svitanok.pdf>

Основна література

12. Онлайн-безпека учасників освітнього процесу в умовах дистанційного і змішаного навчання : навч.-метод. посіб./С. О. Доценко, В. В. Ворожбит-Горбатюк, Т. М. Собченко. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 192 с. URL: [https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/NMP_Onlain-bezpeka%20v%20umovakh%20dystantsiino%20i%20zmishano%20navchannia%20\(Dotsenko%20S,%20Vorozhbit%20V,%20Sobchenko%20T\).pdf](https://lib.imzo.gov.ua/wa-data/public/site/books2/navchalno-metodychny-posibnyky/dlya-pedpraysivnykiv/NMP_Onlain-bezpeka%20v%20umovakh%20dystantsiino%20i%20zmishano%20navchannia%20(Dotsenko%20S,%20Vorozhbit%20V,%20Sobchenko%20T).pdf)
13. Собченко Т.М. Штучний інтелект в освіті: виклики, можливості, загрози. Освіта для цифрової трансформації суспільства / Edukacja dla cyfrowej transformacji społeczeństwa / Education for digital transformation of society : монографія. У 2 т. Т. 1 ; за наук. ред. В. Кременя, Н. Ничкало, Л. Лук'янової, Н. Лазаренко. Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. С. 324-334.
14. Собченко Т.М., Федоренко В.В. Трансформація класичного навчального процесу: ефективні стратегії та інструменти для проведення дистанційних уроків. *Новий колегіум*. Вип.4 (112). 2023. С.60- 66 DOI:10.30837/nc.2023.4.60

15. Штучний інтелект - асистент сучасного вчителя / Світлана Доценко, Вікторія Ворожбіт-Горбатюк, Тетяна Собченко, Марина Корнієнко. Харків: Вид-во «Ранок», 2025. 176 с.

Додаткова література

16. Дорожня карта з регулювання штучного інтелекту в Україні. URL: https://cms.thedigital.gov.ua/storage/uploads/s/files/page/community/docs/%D0%94%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B6%D0%BD%D1%8F_%D0%BA%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0_%D0%B7_%D1%80%D0%B5%D0%B3%D1%83%D0%BB%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%A8%D0%86_%D0%B2_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D1%96_compressed.pdf
17. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua/>
18. Сайт Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. URL: <http://hnpu.edu.ua/>
19. Цифровий проєкт «Мрія». URL: <https://interfax.com.ua/news/telecom/932412.html>
20. Цифрова адженда України – 2020. [Електронний ресурс]. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf>